

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

МАРКЕТИНГОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

ЧАСТИНА 2

II МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

26-27
листопада
2024 р.

ХАРКІВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

МАРКЕТИНГОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ
МЕХАНІЗМИ ПОВОЄННОГО
РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ГОСТИННОСТІ ТА
ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної конференції
(26-27 листопада 2024 року)
Частина 2

Харків
2024

УДК 379.85:338.48(063)

М 26

Рекомендовано до видання рішенням Вченої ради Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (протокол № 12 від 28.12.2024 р.).

М 26 Маркетингові та організаційні механізми повосенного розвитку галузі гостинності та туризму України: зб. тез доповідей II Міжнародної наук.-практ. конф. (26-27 листопада 2024 року, м. Харків). Частина 2. – Харків : Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т», 2024. – 295 с.

Збірник містить матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Маркетингові та організаційні механізми повосенного розвитку галузі гостинності та туризму України», яка відбулася 26-27 листопада 2024 року. У тезах доповідей частини 2 збірника висвітлено результати досліджень фінансово-економічних та організаційних засад розвитку сфери гостинності і туризму, а також тенденції діджиталізації та Startup-проєктів у сфері туризму й гостинності.

Матеріали збірника будуть корисними для студентів, викладачів, науковців та працівників індустрії туризму та сфери гостинності.

Матеріали публікуються в авторській редакції.

Автори несуть повну відповідальність за зміст доповідей, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

ISBN 978-617-05-0521-7

© Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», 2024

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

МАРЧЕНКО Андрій Петрович, доктор техн. наук, професор, проректор з наукової роботи НТУ «ХП» – голова;

МАНОЙЛЕНКО Олександр Володимирович, доктор екон. наук, професор, в.о. директора інституту економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу НТУ «ХП» – заст. голови;

NAGY Szabolcs, Ph.D., habil., Vice-dean for international Relations, Associate Professor Faculty of Economics, Institute of Marketing and Tourism UNIVERSITY OF MISKOLC, Miskolc (Hungary);

PISKOTI Istvan, Head of Institute Faculty of Economics, Institute of Marketing and Tourism UNIVERSITY OF MISKOLC, Miskolc (Hungary);

ZIPS Sebastian, Prof. Dr. Phil. HEAD of MARKETING, University of Applied Sciences Hochschule Zittau, Görlitz (Germany);

ABDUNUROVA Assem, Ph.D., Associate professor, Dean of the Economics and Entrepreneurship Faculty of the Kazakh-Germany University (Kazakhstan);

DEVADZE Anzon, Prof. Head of Tourism Department, Batumi Shota Rustaveli State University (Georgia);

ХОЛОДОК Валентина Дмитрівна, кандидат наук з держ. управління, директорка Обласного комунального закладу «Харківський організаційно-методичний центр туризму»;

ГЛАДЕНКО Юрій Миколайович, директор Департаменту культури, туризму та релігій Сумської обласної державної адміністрації;

ЗГУРСЬКА Юлія Вікторівна, заступник директора Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради;

КІБІК Ольга Миколаївна, доктор екон. наук, професор, завідувачка кафедри національної економіки Національного університету «Одеська юридична академія»;

ДИКАНЬ Валерія Володимирівна, доктор екон. наук, професор, професор Навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу».

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

ЯКИМЕНКО-ТЕРЕЩЕНКО Наталія Василівна, доктор екон. наук., професор, зав. кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу НТУ «ХП» – голова;

РАЙКО Діана Валеріївна, доктор екон. наук., професор, зав. кафедри маркетингу НТУ «ХП» – заст. голови;

ШИПУЛНА Юлія Сергіївна, доктор екон. наук., професор, професор кафедри маркетингу НТУ «ХП»;

БЕЗУГЛА Людмила Сергіївна, доктор екон. наук., професор, зав. кафедри туризму та економіки підприємства Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

НІКОЛАЙЧУК Ольга Анатоліївна, доктор екон. наук, професор, завідувачка кафедри технологій в ресторанному господарстві, готельно-ресторанної справи та підприємництва Донецького національного університету економіки і торгівлі імені М.Туган-Барановського;

НАВРОЗОВА Юлія Олександрівна, канд. екон. наук., доцент, зав. кафедри підприємництва та туризму Одеського національного морського університету;

ПАСКА Марія Зіновіївна, доктор ветерин. наук, професор, зав. кафедри готельно-ресторанного бізнесу Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського;

НОСИРЄВ Олександр Олександрович, канд. геогр. наук., доцент, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу НТУ «ХП»;

ЛАРКА Людмила Сергіївна, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри маркетингу НТУ «ХП»;

ГЛАВЧЕВА Юлія Миколаївна, директор науково-технічної бібліотеки НТУ «ХП».

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ ІІІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ І ТУРИЗМУ

Kulish Inna ENVIRONMENTAL ASPECTS OF WATER TOURISM	11
Moroz Karyna, Kobieliava Tetiana, Pererva Petro, FEATURES OF FINANCIAL SUPPORT OF INTERNATIONAL TOURISM IN UKRAINE IN THE POST-WAR PERIOD	13
Tomalya T.S., Netska O.A. CRISIS MANAGEMENT IN WAR CONDITIONS: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES FOR THE RESTAURANT BUSINESS IN UKRAINE.....	16
Акмен В.О., Сорокіна С.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ МІЖ ФІЛОСОФІЄЮ ТУРИЗМУ ТА ПРАГНЕННЯМИ ЛЮДИНИ ДО ВІДПОЧИНКУ	19
Андренко І. Б., Ясинська А. О. ІНТЕГРАЦІЯ ПОСЛУГ ЧАЙНОГО СОМЕЛЬЄ У ГОТЕЛЯХ	21
Андрушкевич Н.В. ІННОВАЦІЇ В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	23
Безкоровайна Л.В., Шевченко В.В. ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ ФАХІВЦІВ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	27
Безугла Л.С., Агафонов О.Д. СУТНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ТЕРИТОРІЙ	30
Бешлега Р. Ю. Науковий керівник: Комарніцький І.О. ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЇ	32
Білоконь Ю. В. Науковий керівник: Комарніцький І.О. КЛАСИФІКАЦІЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ	35
Бойко З.В., Горожанкіна Н.А. СЕТ-ДЖЕТТІНГ: НАПРЯМОК КІНОТУРИЗМУ В СВІТІ.....	38
Будзін Д. В., Дейнега О. В. КРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	42
Булгаков С.С., Стригуль Л. С. TQM ЯК ОСНОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	44
Вишняков О., Стригуль Л. КАТЕГОРІЇ ТА РІЗНОВИДИ НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ	46
Герасимів З. М. ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ.....	48
Гопкало М. Ю. Науковий керівник: Русавська В. А. АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ.....	50
Городянська Л. В. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГАЛУЗІ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ.....	53
Дерій В.А., Петров О.В., Матвійчук В.І. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ ТУРИСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТУРИСТИЧНОГО АГЕНТСТВА	58

Жадан Т.А., Стальмаков М.А. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВА ЙОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ	61
Кабашна А.В., Стригуль Л. С. ОСНОВНІ НАЦІОНАЛЬНІ СТАНДАРТИ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....	65
Кірчу К.М. Науковий керівник: Охріменко А.Г. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ БУТИК-ГОТЕЛІВ МІСТА КИЇВ: АНАЛІЗ ВИТРАТ І ДОХОДІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	67
Кожухівський С.Ю. Науковий керівник: Русавська В. А. СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СЕРВІСНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ НА ОСНОВІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	70
Красномовець В.А. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ ЛІДЕРСТВО ЯК ЕЛЕМЕНТ ВНУТРІШНЬОЇ СОЦІАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ.....	72
Куредя Н.М., Горобець К. В., Кабаченко А. А. ФІНАНСОВА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	79
Куредя Н.М., Медяна Є.І., Скрябіна А.А. ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ НАДАННЯ ПОСЛУГ РОЗМІЩЕННЯ У СУЧАСНОМУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОМУ ТУРИЗМІ УКРАЇНИ.....	81
Лепетень Д. А., Стригуль Л. С. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЯКОСТІ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ.....	83
Наврозова Ю.О. ЦІНОВІ СТРАТЕГІЇ КРУЇЗНИХ КОМПАНІЙ.....	86
Ніколайчук О.А., Ярошенко А.Р. ОЦІНКА ЛІКВІДНОСТІ ЗАКЛАДУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В СУЧАСНИЙ ПЕРІОД.....	92
Носирев О. О. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА КЛАСТЕРНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ РЕГІОНІВ.....	95
Омельчак Г.В. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ГІГ - ЕКОНОМІКИ НА РОЗВИТОК ТУРИЗМУ	98
Осадчий М.Л. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ.....	100
Павлова С.І., Гуцало С.О. ПЕРЕДУМОВИ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	104
Попов О. С. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРАХУНКУ УЗАГАЛЬНЮЮЧИХ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТУРИЗМУ І ГОСТИННОСТІ УКРАЇНИ	107
Прилепа Н.В., Туз І.І. ОСНОВНІ МЕТОДИ РОЗРОБКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ.....	109
Путятіна С. Б., Кармінська-Белоброва М.В. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	112
Романюк О.Н., Ціхановська О.М. ТУРИСТИЧНІ БІЗНЕС-КЛАСТЕРИ В УКРАЇНІ.....	116
Русавська В.А., Черватюк В.М., НАССР ЯК МЕТОД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХАРЧОВОЇ БЕЗПЕКИ В ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	118
Смірнова І.В., Смірнова Н.В. СПІВВІДНОШЕННЯ ТЕРМІНІВ «СФЕРА ГОСТИННОСТІ» ТА «РЕСТОРАННЕ ГОСПОДАРСТВО»	120

Машута Ю. Л.	
Науковий керівник: Плецан Х. В.	
ІНТЕГРАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС: ШЛЯХ ДО КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ В ПОВОЄННОМУ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ.....	235
Мозольський Е.В., Стригуль Л. С.	
ІННОВАЦІЇ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТА ПОСЛУГ.....	238
Мяшина Я.О., Зікін Н.Л.	
ВЕБСАЙТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДИСТРИБУЦІЇ В СФЕРІ ГОСТИННОСТІ.....	241
Ніколаєва О.О., Стригуль Л. С.	
СУТНІСТЬ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ	243
Орлик О. В.	
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОНЛАЙН-БРОНЮВАННЯ У СФЕРІ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ.....	245
Панасюк А. С., Погуда Н. В.	
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ	247
Погуда Н.В.	
СТАРТАПИ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	252
Подпіснєв Д.С.	
ТЕХНОЛОГІЯ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ У ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ	256
Польова О.Л., Ящук І.П.	
КРЕАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	259
Смаглюк А. О.	
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА STARTUP-ПРОЄКТИ: ІННОВАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ТУРИЗМУ І ГОСТИННОСТІ.....	264
Смесова В.Л.	
ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ	266
Соколенко Л.Ф.	
ПЕРЕВАГИ DIGITAL-ОБЛІКУ В СФЕРІ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ.....	268
Стоколясов І.О., Майорова О.С.	
ЦИФРОВА РЕКЛАМА І ПРОСУВАННЯ РЕСТОРАННОГО ЗАКЛАДУ В ІНТЕРНЕТІ	271
Терещенко І. О.	
ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТИНГОВОГО ПРОСУВАННЯ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.....	273
Ткачук Р.М., Побігун О.В.	
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ В СФЕРІ КАВ'ЯРНОГО БІЗНЕСУ.....	277
Херсонюк С.В., Крамар В.М., Голубець І.М.	
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ	279
Чайка Т. Ю., Машнева К. С.	
STEM-ТУРИ В СИСТЕМІ СТУДЕНТСЬКОГО ТУРИЗМУ	282
Щербаківа Н.О.	
РОЗВИТОК СТАРТАПІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	288
Ярмаченко К.С. , Чорнобай А.М., Посохов І.С.	
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТУРИЗМУ І ГОСТИННОСТІ: СУЧАСНІ ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	290
Ясниський Я.А.	
КЕМПІНГ ЯК СТАРТАП-ПРОЄКТ СФЕРІ ТУРИЗМУ	293

Цифровізація є одним з основних факторів, які сприяють економічному та соціальному розвитку України, створюючи нові можливості для підвищення прозорості управління, зміцнення економіки та поліпшення якості життя громадян. Завдяки запуску платформи «Дія» та інших цифрових ініціатив, українці отримали зручний доступ до великої кількості державних послуг, що не лише підвищує комфорт, але й допомагає знижувати рівень корупції. Ці кроки забезпечують не лише економічні переваги, а й створюють нові умови для ефективної взаємодії між громадянами та органами влади. Зокрема, в Україні поступово реалізуються проекти електронного уряду, які дозволяють швидше та простіше вирішувати адміністративні питання без необхідності фізичної присутності в державних установах. Водночас, цифрові технології допомагають знижувати бюрократію, забезпечуючи більшу відкритість та підзвітність влади.

Не менш важливим є і те, що впровадження цифрових рішень сприяє розвитку нових бізнес-моделей і створенню робочих місць, особливо в ІТ-секторі, сфері туризму та готельно-ресторанного бізнесу, що відкриває нові перспективи для молоді та сприяє економічному росту в країні. Загалом, успішна реалізація стратегії діджиталізації в Україні забезпечить стійке економічне зростання та посилення конкурентоспроможності країни на світовому рівні.

Список використаних джерел:

1. Красномоєць П. План «Діджиталізація». На цифровий розвиток України до 2025 року хочуть витратити 69 млрд грн. Куди підуть гроші? *Forbes Ukraine*. URL: <https://tinyurl.com/didzhital2025>
2. Global Skills Report 2024. *Coursera Enterprise*. URL: <https://www.coursera.org/skills-reports/global>.
3. Ukraine IT Report 2021. *IT Ukraine. Association*. URL: https://venturebeat.com/wp-content/uploads/2022/08/IT-Ukraine-Report-2021_web_en.pdf.
4. Діджиталізація в Україні: електронне врядування та держпослуги. *Тиждень*. URL: <http://week.dp.gov.ua/osvitnia-prohrama/pislya91/digitalizaciya-v-ukraini>

Погуда Н.В.
*кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри
туризму і готельно-ресторанного бізнесу
Київський національний університет
технологій та дизайну
м. Київ, Україна*

СТАРТАПИ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Стартапи у сфері туризму та гостинності відіграють ключову роль у трансформації індустрії, адже вони здатні впроваджувати інноваційні рішення,

які відповідають сучасним потребам споживачів. В умовах глобальних викликів, таких як пандемії та зміна клімату, нові бізнес-моделі допомагають підприємствам адаптуватися та зберігати конкурентоспроможність. Ці інновації не лише підвищують якість обслуговування, але й сприяють сталому розвитку галузі, що робить дослідження стартапів в цій сфері особливо важливим.

Сучасні туристичні підприємства змушені адаптуватися до нових умов, щоб залишатися конкурентоспроможними. Стартапи в цій галузі здатні запропонувати свіжі ідеї, інноваційні рішення та нові бізнес-моделі, які можуть значно поліпшити якість послуг і знизити витрати. Крім того, нові технології, такі як штучний інтелект, великі дані та платформи для обміну послугами, відкривають нові можливості для розвитку [1]. Сприятливе інвестиційне середовище та підтримка з боку держави також сприяють зростанню стартапів у цій сфері. Усі ці фактори підкреслюють важливість стартапів як основи стратегічного розвитку підприємств у туризмі та гостинності.

Дуже часто інформаційні продукти з'являються як стартапи, які далі набувають популярності та стають незмінними супроводжувачами сфери обслуговування. Підтвердженням цього є велика кількість стартапів, яка зростає протягом останніх років саме у туризмі та сфері гостинності. Підтвердженнями цього стали Airbnb, Hotelmize (MIZE), Traveloka, які розпочиналися як локальні стартапи, а у подальшому стали світовими лідерами в індустрії гостинності.

Компанія Амадеус є провідним лідером у сфері технологій для туризму та гостинності, яка щороку впроваджує інноваційні рішення, спрямовані на оптимізацію процесів бронювання та управління подорожами. Її платформи забезпечують інтеграцію з різноманітними постачальниками послуг, що дозволяє підприємствам ефективніше реагувати на потреби клієнтів. Амадеус активно підтримує стартапи через інкубаційні програми та партнерства, надаючи їм доступ до ресурсів, знань та технологій, необхідних для розвитку. Ця стратегія допомагає не лише стимулювати інновації в індустрії, а й зміцнювати позиції компанії на глобальному ринку.

У 2022 та 2023 рр. компанією також виокремлено найкращі стартапи, які дозволяють розвивати туристичну сферу досить швидкими темпами, тим самим, бути лідером серед інноваційних рішень і надалі. Амадеус створює Всесвіт стартапів для об'єднання компаній та розвитку туризму. У 2022 р. було зосереджено увагу на 10 стартапах, у 2023 – їх кількість становила 7 (табл. 1).

Таблиця 1

Стартапи з туристичних технологій у Всесвіті стартапів Амадеус

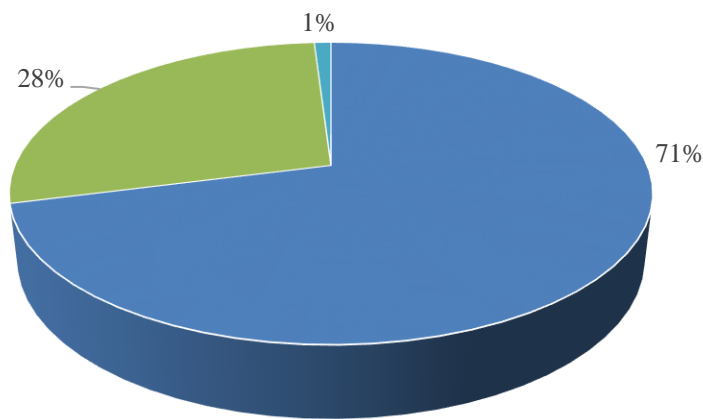
Рік	Категорія	Назва	Опис	Сайт
2022	Натхнення, пошук і бронювання	Triparound	автоматизація комунікацій, інтерактивний конструктор маршрутів і звіти у реальному часі.	https://www.triparound.com
		CHOOOSE	управління шкідливими викидами	https://www.chooose.today

		Hotelmize	оптимізація тарифної політики готелів	https://www.hotelmize.com
		Campsited	бронювання відпустки	https://www.campsited.com
	Місце призначення	Eatwith	платформа, що об'єднує людей, для пошуку унікальних подій	https://www.eatwith.com
		Visitmoov	автоматичне створення турів на основі оптимальної комбінації персоналізованих екскурсій та заходів у реальному часі	https://visitmoov.com
		Eccocar	SaaS, яке надає технологію для оренди автомобілів і послуг мобільності для цифровізації послуг постачальників та агентств	https://www.eccocar.com
		Upstay	виявляє недостатньо ефективний інвентар у готелях, просуває послуги через точки взаємодії зі споживачами	https://www.upstay.tech
	Операції	Oacis	трансфер та реєстрація багажу поза аеропортом	https://oacis.io
		SkyFive	оперативний доступ до послуг літаків	https://skyfive.world
	2023	Натхнення, пошук і бронювання	eco.mio	заохочення співробітників бронювати більш екологічний варіант подорожі
Grapevine			дозволяє туристичним компаніям виявляти втрачені можливості роздрібною торгівлі	https://www.grapevine.travel
MVPaws			полегшення подорожей домашніх тварин для авіакомпаній, готелів і туристичних підприємств	https://mvpaws.com
Подорож		TravelX	цифровий консьєрж аеропорту	https://www.travelx.io
		Highpass	універсальний API для продажу додаткових аеропортових послуг	https://highpass.aero
Операції		Deal Engine	автоматизація процесів авіакомпаній, OTA та офлайн-туристичних агентств	https://deal-engine.com
		Travel Ledger	глобальна мережа розрахунків для туристичної сфери	https://www.travelledger.org

Це проекти володіють значними перевагами, які ефективні для перспективної роботи та є цікавими як для споживачів, так і представників туристичного бізнесу [1].

Аналіз Всесвіту стартапів Амадеус за географічним принципом демонструє найбільшу представленість в Північній Америці, зокрема у США (Trip Ninja, Lumo, Sion Central, Betterez, Airside, Volantio, Journera, Pana, Koddi, BookingPal, Civic, Yapta) та Європі (Questo, Relay42, Airobot, Dawex, Airportr, Fluo, Situm, Smartvel, MyLittleadventure). Також 2 стартапи із Ізраїлю (Applango, Gamitee), по 1 із Бразилії (Atza), Сінгапуру (Airalo), Японії (TakeMe) та Австралії (Local Measure) [2]. Тобто це ці стартапи, які підтримуються Амадеус та забезпечують взаємодію між партнерами компанії та експертами у туристичній сфері.

Українські стартапи, попри виклики, спричинені війною, демонструють вражаючу стійкість і адаптивність. Багато з них переорієнтували свої моделі бізнесу, зосередившись на технологічних рішеннях, які можуть підтримувати економіку та соціальну інфраструктуру країни. Наприклад, стартапи у сферах онлайн-освіти, логістики та цифрових послуг активно розвиваються, відповідаючи на нові потреби населення. Також українські підприємці почали отримувати міжнародне визнання завдяки своїм інноваційним підходам, що демонструє потенціал країни у глобальному контексті. Країна має багатий таланти у сфері ІТ та технологій, і навіть в умовах війни продовжує залучати інвестиції, які допомагають стартапам зростати. У 2023 р. українська екосистема стартапів була розподілена наступним чином (рис. 1).

■ Залишилися в Україні ■ Частково за кордоном ■ Повністю за кордоном

Рис. 1 Розміщення команд вітчизняних стартапів, 2023 р. у %.

Перспективи для українських стартапів залишаються обнадійливими, оскільки вони не лише відновлюються, але й шукають нові можливості для розвитку на міжнародній арені.

Стартапи у сфері туризму та гостинності не лише змінюють традиційні моделі ведення бізнесу, але й сприяють інноваційному розвитку галузі в цілому. Завдяки інтеграції нових технологій, таких як штучний інтелект і великі

дані, вони відкривають нові можливості для покращення обслуговування клієнтів і підвищення ефективності операцій. Підтримка таких ініціатив з боку великих компаній, як Амадеус, забезпечує стартапам доступ до важливих ресурсів і експертизи, що сприяє їх швидкому зростанню. У майбутньому можна очікувати ще більшої концентрації інновацій у туризмі, що стане можливим завдяки розвитку партнерських відносин між стартапами та великими гравцями ринку. Це може призвести до виникнення нових, більш стійких бізнес-моделей, які враховують зміну споживчих уподобань і глобальні виклики. Перспективи для стартапів у цій галузі виглядають багатообіцяючими, з можливістю розширення їхньої діяльності на нові ринки та впровадження ще більш революційних рішень.

Список використаних джерел:

1. Bianco, S., Zach, F. J., & Liu, A. Early and late-stage startup funding in hospitality: Effects on incumbents' market value. *Annals of Tourism Research*. 2022. 95. 103436. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.annals.2022.103436>.
2. Vargas-Sanchez, A. Toward a circular tourism industry: the importance of a start-up ecosystem. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*. 2023. 15(6), 625-632. DOI: <https://doi.org/10.1108/WHAT-09-2023-0111>.
3. Погуда, Н.В. Стартап як індикатор конкурентоспроможності сфери туризму та гостинності. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія» серія «Економіка»*. 2022. № 24(52). С. 61-67. DOI: 10.25264/2311-5149-2022-24(52)-61-67.
4. Amadeus. Startup universe. URL: <https://startups.amadeus.com/en/startup-universe> (date of application: 18.10.2024).

Подпіснoв Д.С.
асистент кафедри туризму
Національний транспортний університет
м. Київ, Україна

ТЕХНОЛОГІЯ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ У ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ

Технологія Інтернету речей (IoT) – це мережа взаємопов'язаних пристроїв, які можуть збирати, обмінюватися та аналізувати дані через Інтернет.

Інтернет речей поєднує безліч технологій, які через спеціальні датчики забезпечують підключення до Інтернету будь-яких приладів (речей), що дозволяє реалізовувати віддалений моніторинг, контроль та керування процесами у реальному часі. Основна мета використання Інтернету речей - задоволення потреб людей та отримання відгуків про такі технології. Системи розумного будинку, світлофори або системи сигналізації у великих містах - ось деякі з найпоширеніших прикладів, які зараз можна зустріти практично у кожній розвиненій країні [1].